

Информативни лист 2

Шта је Национална шема осигурања онеспособљености?

Овај информативни лист је припремила AMPARO Advocacy да људима из културолошки и језички различитих заједница пружи преведене информације о Националној шеми осигурања онеспособљености.

Национална шема осигурања онеспособљености - National Disability Insurance Scheme (NDIS) је нови начин да се помогне да особе са онеспособљеношћу добију потребну негу и подршку. То је бесплатан национални систем, тако да ће бити исти за све људе широм Аустралије. Биће доступан широм земље 2019. године, а у Квинсленду ће почети да функционише 2016. године. Особе са онеспособљеношћу које добијају подршку од NDIS-а се називају „учесници“.

Право на услуге

NDIS је за људе са онеспособљеношћу који живе у Аустралији и

- Имају мање од 65 година када се први пут обрате NDIS-у
- Имају аустралијско држављанство **ИЛИ** имају стални боравак (permanent residents) Аустралије, **ИЛИ** су новозеландски држављани који имају Protected Special Category Visa
- Имају онеспособљеност која неће проћи, која је „доживотна“ и која утиче на њихову способност да обављају свакодневне активности.

Особама које немају право на подршку, NDIS може да помогне тако што ће их упутити да нађу друге одговарајуће облике подршке.

Избор и контрола

У прошлости, многе особе са онеспособљеношћу у Аустралији су се осећале искљученим из друштвеног живота и нису имале велики избор око тога како ће им бити пружана подршка. Кроз NDIS учесници могу да одлуче какву подршку желе и како ће им она бити пружана.

Разумна и потребна подршка

NDIS ће плаћати за подршку која је у вези са онеспособљеношћу, која је потребна и која ће помоћи особи да остварује своје циљеве и снове, и да постане независнија.

NDIS пружа подршку која је особама потребна за учешће у друштвеном и економском животу њихове заједнице. То може да укључује-

- Склапање пријатељства и осећај повезаности са другима – бити са породицом и пријатељима
- Укључивање у заједницу и друштвене активности, укључујући разоноду
- Похађање школе, учење и обуку – на пример, студирање на TAFE или универзитету
- Опште активности у свакодневном животу као што су доношење одлука, плаћање рачуна и решавање проблема
- Комуницирање – као што су комуницирање и разумевање других особа
- Мобилност – као што су кретање по вашем дому и у заједници или добијање опреме или помагала да би се то постигло
- Вођење рачуна о себи и о специјалним потребама здравствене неге – на пример, помоћ око купања, облачења и исхране
- Активности у кући као што су спремање оброка и чишћење
- Запошљавање – као што су налажење посла и остајање у радном односу

Шта NDIS неће финансирати

NDIS неће финансирати ништа што

- није у вези са онеспособљеношћу особе
- није у вези са свакодневним животним трошковима који нису у вези потреба подршке особи
- треба да финансира нека друга агенција, као што су образовање, здравље или смештај
- је вероватно да ће да наштети кориснику или другим особама.

Деца са онеспособљеношћу

NDIS такође може да вам помогне да добијете рану подршку за дете са онеспособљеношћу. Рана подршка може да помогне да се умањи дугорочни утицај онеспособљености на вас или на ваше дете. NDIS то назива „рана интервенција“.

Лица са онеспособљеношћу и њихове породице

Потребе особа са онеспособљеношћу, укључујући њихов избор и одлуке, су у центру пажње NDIS-а при припремању плана за њихову подршку, али је улога породице такође важна.

Особе са онеспособљеношћу могу да позову чланове породице и друге особе које им пружају подршку да им помогну око процеса планирања NDIS-а. Планер ће размислити о начинима како да се помогне породици да пружа континуирану помоћ и узеће у обзир улогу породице када прави планове са учесницима, укључујући подршку коју породица пружа, њене друге обавезе и животне планове. NDIS планери ће такође узети у обзир да особе са онеспособношћу могу да желе подршку чланова породице да би донеле информисане одлуке и да цене њихова гледишта, знање и искуство.

Ако вам треба преводилац

Ако вам треба преводилац да би постављали питања или добили више информација, назовите TIS на 131 450 и тражите да вас повежу са National Disability Insurance Scheme на 1800 800 110.

Како да дознате да ли имате право

Можете да користите контролну листу за приступ NDIS-у (NDIS Access checklist) да би видели да ли имате право да добијете помоћ од NDIS-а. <http://www.ndis.gov.au/ndis-access-checklist>

Кад NDIS почне да се примењује у Квинсленду, особе са онеспособљеношћу ће моћи да попуне образац "Access Request Form". Тада ће дати NDIS-у податке да ли можете добити подршку од NDIS-а. У образцу ће требати да дате податке о вашој онеспособљености, годинама старости и о вашем аустралијском држављанству или боравишту. Примерци обрасца и врсте података и докумената које треба да поднесете у прилог вашег захтева (на пример, доказ о онеспособљености, пребивалишту, старости итд.) су на располагању на интернет страници NDIS-а (у поглављу „Participant“).

Претходно планирање

Људи могу сада да почну да размишљају и планирају како желе да живе и каква помоћ ће им требати за то. Постоји једна радна књижица NDIS-а коју људи могу да попуне да би се припремили за процес планирања. Та књижица се може преузети са интернет странице NDIS-а. Преведена је на следеће језике- шпански, вијетнамски, арапски, грчки, италијански, као и на поједностављен и на традиционални кинески.

Рад са NDIS планером

Када будете обавештени да имате право на NDIS, добићете комплет за планирање (planning kit). У њему је објашњен процес планирања и процене, и укључује изјаву корисника која треба да се попуни пре процеса планирања и процене. Ако је потребна помоћ као што су преводилац или преведени материјали, NDIS може да помогне да се то организује. Такође можете да тражите да материјали буду преведени, ако су вам потребни за те састанке.

Биће различитих начина на које можете да саставите ваш NDIS план, укључујући састанак са NDIS планером. NDIS вам помаже да разговарате о вашим потребама, циљевима и жељама, као и о подршци коју сада добијате. За то може да буде потребно више од једног разговора и са вама може да дође неко за подршку. Користећи те информације NDIS ће затим да направи план подршке који највише одговара вашим потребама и циљевима. Можете позвати друге особе да вам дају подршку и помогну за време процеса планирања.

За више информација посетите www.ndis.gov.au

Ове информације је припремила AMPARO Advocacy Inc.

Иако је посвећена дужна пажња да би се обезбедило да су информације тачне у време објављивања, циљ овог материјала је да пружи општу слику која може да није тачна, одговарајућа или целовита за вашу ситуацију. Веома је препоручљиво потражити даље индивидуалне савете.

Датум: Новембар 2015

53 Prospect Road, Gaythorne, QLD 4051
PO Box 2065, Brookside Centre, QLD 4053
www.amparo.org.au info@amparo.org.au

phone 07 3354 4900
Interpreter Service 131450